

Col·legi Oficial de
Psicologia de Catalunya

DIPLOMA ACREDITATIU DE CAPACITACIÓ EN PSICOMOTRICITAT

Octubre 2020

¹ **Documentació elaborada pel Comitè de valoració d'experts/tes i aprovat per la Secció:**
Joaquim Serrabona Mas.
Olga Piazuolo Ferrer.
Misericòria Camps Llauredó.

INDEX

- 1. INTRODUCCIÓ**
  - 1.1. Especificitat de la professió**
  - 1.2. Justificació**
- 2. OBJECTIUS**
- 3. COMPETÈNCIES**
  - 3.1. Genèriques**
  - 3.2. Específiques del psicomotricista en l'àmbit preventiu / educatiu**
  - 3.3. Específiques del terapeuta psicomotriu**
- 4. PROCEDIMENT PER OBTENIR L'ACREDITACIÓ**
  - 4.1. Criteris d'acreditació**
- 5. TAXES I FORMA DE PAGAMENT**
- 6. PRESENTACIÓ DE SOL·LICITUDS**
- 7. TERMINIS DE PRESENTACIÓ**

Annex I. MODEL DE CURRICULUM

Annex II. MODEL DE DECLARACIÓ RESPONSABLE

1. INTRODUCCIÓ

La construcció d'una disciplina suposa l'avenç en aspectes conceptuals, socials i professionals, de manera que vam presentar el procés d'acreditació com Psicomotricistes, impulsat pel grup de treball de Psicomotricitat i APSI (Associació de Psicomotricitat d'Integració), al Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya, el que suposa un reconeixement oficial per als psicòlegs amb la qualificació suficient per a exercir en l'àmbit preventiu / educatiu i / o terapèutic com Psicomotricistes, amb la intenció d'establir uns criteris de qualitat en l'activitat professional. Pretenem que la iniciativa ens permeti donar resposta a una intervenció professional adequada, tant en el marc educatiu com terapèutic.

"Tot pràctic de la psicomotricitat ha de rebre una formació polivalent, que li permeti conèixer totes les dimensions de la psicomotricitat, de manera que pugui respondre amb la major eficàcia a la demanda, als desitjos i necessitats de l'infant, en funció de les significacions múltiples que ell pot donar al seu gestualitat, al seu obrar "(Lapierre, A. i Aucouturier, B. 1980: 60).

1. 1. Especificitat de la professió

Estem convençuts que hi ha una especificitat en l'àmbit de treball i en el tipus de plantejament psicomotriu, el que justifica plenament l'existència d'un professional amb competències pròpies (Boscaini 1987, 1988, 1990,1992; Sassano i Bottini 1992). El seu treball es desenvoluparia en el camp de la prevenció o l'educació i en el de la reeducació i teràpia.

L'administració hauria d'incorporar als psicomotricistes tant en serveis de sanitat, com en l'educació o serveis socials.

També, seria convenient homologar la professió amb els països de la Comunitat que si tenen titulació i estan reconegudes com a professió, com són, entre altres: França, Alemanya, Holanda, Bèlgica, Dinamarca, Itàlia i fins i tot Luxemburg. En altres països com Àustria, Suècia o Espanya encara no hi ha una professió reglada.

En la Declaració París de 2013, on entitats internacionals com El Fòrum Europeu de Psicomotricitat i La Xarxa Fortalesa llatinoamericana d'Universitats amb formació en Psicomotricitat, s'apunta que:

"El reconeixement de la identitat professional del psicomotricista es basa en la formació bàsica, que ha de ser específica, de nivell d'ensenyament superior, grau de llicenciatura o magister, segons les diferents cultures i països, i ser acreditats pels organismes nacional oficials i / o el govern. "

La Federació d'Associacions de Psicomotricistes de l'Estat Espanyol, en la seva definició del perfil professional del psicomotricista (Berruezo 1996) proposa les següents àrees de competència: Diagnòstic, prevenció, educació, teràpia i àrea de formació, investigació i docència, la finalitat és la capacitació per al desenvolupament de l'activitat professional, l'aprofundiment en els seus àmbits de competència i la transmissió dels continguts lligats a aquesta pràctica. Resumeix el perfil professional de la següent manera:

"El psicomotricista és el professional que s'ocupa, mitjançant els recursos específics derivats de la seva formació, d'abordar a la persona, qualsevol que sigui la seva edat,

des de la mediació corporal i el moviment." ... "La intervenció del psicomotricista va dirigida tant a subjectes sans com als que pateixen qualsevol tipus de trastorn, limitació o discapacitat i el seu treball pot desenvolupar individual o grupalment, en qualitat de professional lliure o integrat en institucions educatives o sociosanitàries. "(Berruezo 2000: 26)

Així doncs veiem el camp d'actuació en dos fronts:

- a) Cos pedagògic, on es troba l'activitat educativa / reeducativa del psicomotricista amb un determinat propòsit: aconseguir portar a l'individu fins a la consecució de les seves màximes possibilitats de desenvolupament, d'habilitat, d'autonomia i comunicació (Fernández 1990)
- b) Cos patològic: es realitza una activitat rehabilitadora / terapèutica que s'orienta cap a la superació dels dèficits o les inadaptacions que es produeixen per trastorns en el procés evolutiu provocats per diverses causes, orgàniques, afectives, cognitives o ambientals (Berrezo 2000: 31)

Estem d'acord amb Berruezo (expresident de la FAPEE) en què

"La psicomotricitat ha de proposar dues línies de treball ben diferenciades que es corresponen amb els dos vessants aquí exposades. D'una banda ha de ser un instrument educatiu en mà de mestres i educadors o pedagogs que contribueixi a establir adequadament les bases dels aprenentatges i de la personalitat dels nens / es. D'altra ha de caracteritzar una figura professional específica, el psicomotricista que s'encarregui d'abordar, amb un peculiar enfocament, els trastorns i disfuncions que podem denominar psicomotrius "(Berruezo 2000: 33)

APSI sorgeix a partir de la inquietud dels psicomotricistes formats, any rere any; en el curs d'Especialista en Psicomotricitat d'Integració, organitzat primer en el Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya i posteriorment a la Universitat Ramon Llull de Barcelona, cursant actualment la dinou-cena edició, i entre els seus objectius s'estableix el aconseguir el reconeixement professional de la psicomotricitat i vetllar per la qualitat de la professió en els diferents àmbits d'intervenció. Pel que coincideix amb la FAPEE, tal com assenyala el capítol 7 dels seus estatuts sobre la finalitat i objectius de la Federació, són els establir un marc de relació entre associacions per promoure el desenvolupament de la Psicomotricitat i de les competències professionals dels psicomotricistes, i promoure el reconeixement oficial del psicomotricista.

Des de les associacions estem convençuts que hi ha especificitat en l'àmbit de treball i en el tipus d'abordatge, el que justifica plenament l'existència d'un professional amb competències pròpies. El seu treball es desenvoluparia tant en el camp de la prevenció i / o educació, com en el de la reeducació i la teràpia. "(Berruezo1996: 63)

Actualment existeixen formacions de postgrau específiques i consolidades vinculades a Universitats Catalanes, com La Universitat Ramon Llull (19 edicions) La Universitat Rovira i Virgili (16 edicions), la Universitat Autònoma de Barcelona (10 edicions) o la Universitat de Vic amb també 10 edicions, el que ens permet garantir un elevat competencial dels psicòlegs/es formats en aquesta àrea.

Per això hem potenciat l'aprovació del diploma acreditatiu de capacitació en Psicomotricitat pel COPC (Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya)

1.2. Justificació

El Psicomotricista, té un marc competencial d'actuació que requereix d'una especialització per poder exercir en els diferents centres i en els diferents àmbits. Aquesta tasca professional té una repercussió directa en la societat. És per aquesta raó que es fa imprescindible que des del COPC, es vetlli per garantir que els professionals que intervenen tenen, no només els coneixements necessaris adquirits, sinó el desenvolupament competencial necessari per donar resposta a les diferents demandes i necessitats que se li puguin presentar a un psicomotricista en l'exercici de la seva professió. Una de les tasques més importants d'un Col·legi Professional és la de protegir els interessos dels professionals i els usuaris, vetllant perquè els diferents serveis professionals es prestin en un context de fiabilitat científica i tècnica.

La tendència que es manifesta a Europa, i també en diferents contextos professionals del nostre país, és que les associacions i els col·legis professionals treballin per establir acreditacions que avalin la competència en una àrea determinada, amb l'objectiu de garantir un servei especialitzat, que respongui adequadament als interessos i drets dels usuaris.

Així, el Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya (COPC) ha iniciat un procés d'acreditació de capacitació en Psicomotricitat, que suposarà el reconeixement científic i social de la capacitació professional, en aquest àmbit, de tots els psicòlegs psicomotricistes que disposen dels coneixements i competències considerades adequades i necessàries en aquesta disciplina, emmarcant una praxi professional de qualitat, en paràmetres compatibles amb acreditacions internacionals existents

2. OBJECTIUS

- **Millorar la qualitat del desenvolupament** de la persona i l'aprenentatge en els diferents nivells evolutius.
- **Diagnosticar i intervenir davant de qualsevol tipus de trastorn** (emocional, conductual, de personalitat, etc.) que pugui afectar a un alumne/a en la seva salut o procés d'aprenentatge.
- **Prevenir, detectar i avaluar** qualsevol tipus de problema relacionat amb el desenvolupament de la persona que sigui susceptible de millora mitjançant la intervenció psicomotriu, tant personal com grupal o institucional.
- **Dotar de recursos teòrics i pràctics** per elaborar la programació psicomotriu en l'educació infantil i primària.
- **Adquirir experiència i criteris bàsics** per desenvolupar tasques de diagnòstic i estratègia terapèutica.
- **Contribuir a la inclusió** de l'alumnat amb algun tipus necessitat específica de suport educatiu.
- **Donar recursos teòrics i pràctics** per tal de fer una intervenció en teràpia psicomotriu i per elaborar, realitzar o assessorar un projecte d'ajuda psicomotriu en Educació Especial.
- **Reciclar coneixements i metodologies** referides al camp psicomotriu.
- **Oferir recursos** per possibilitar la investigació en psicomotricitat.
- **Assessorar** a famílies, professorat, alumnat i d'altre personal de suport em qüestions relatives al desenvolupament psicològic i educatiu de l'alumnat.

3. COMPETÈNCIES

El psicomotricista hauria de portar a terme les tasques de prevenció, detecció de necessitats, avaluació, diagnòstic, orientació, assessorament i intervenció psicomotriu en les diverses etapes evolutives i en els diferents àmbits d'actuació, reconegudes per la FAPEE (educatiu i terapèutic). Ha de ser capaç de tenir les competències necessàries per a la realització de les següents tasques, sense perjudici de les que duen a terme altres professionals afins, i que podrien denominar-se competències genèriques.

Posteriorment desenvoluparen les competències específiques, pròpies i exclusives del professional de la psicologia capacitats en psicomotricitat.

3.1. Competències genèriques

- Assessorament a individus, grups i institucions a partir dels seus coneixements especialitzats en psicomotricitat.
- Intervenció en diferents contextos: escolar, sanitari, sòcio-comunitari, etc.
- Avaluació i diagnòstic psicomotriu, elaboració d'informes i orientacions o propostes d'intervenció.
- Prevenció, detecció precoç i seguiment dels problemes de desenvolupament.
- Intervenció des d'un enfocament global des del qual s'abordi el subjecte en relació al seu context personal.
- Potenciació del procés i promoció del desenvolupament integral de cada persona.
- Disseny, planificació i selecció de tècniques i recursos d'intervenció i investigació.
- Resposta a les demandes de les institucions i de les administracions educatives relatives a informes i dictàmens, especialment aquells referents a alumnat i / o usuaris amb necessitats educatives especials.

3.2. Competències específiques del psicomotricista en l'àmbit preventiu/educatiu.

- Dissenyar, implementar i avaluar accions de prevenció psicomotriu.
- Utilitzar les tècniques i instruments d'exploració propis de la professió i registrar, sintetitzar i interpretar les dades aportades integrant-les al conjunt de la informació.
- Comunicar de manera oral i escrita les seves observacions i conclusions a l'alumne/a, als seus familiars i la resta de professionals que intervenen en la seva atenció.
- Establir els objectius i etapes dels programes aplicats a l'educació infantil.
- Adaptar la seva actuació a les diferents etapes evolutives de l'ésser humà.
- Dissenyar activitats encaminades al desenvolupament de les habilitats motrius.
- Ser capaç de dissenyar, aplicar i avaluar activitats i materials que fomentin la creativitat infantil.
- Potenciar en els nens/es el coneixement i control del seu cos i les seves possibilitats motrius, així com els beneficis que tenen sobre la salut.
- Ser capaç de crear, seleccionar i avaluar materials curriculars destinats a promoure l'aprenentatge a través d'activitats amb sentit per a l'alumnat d'aquestes edats.
- Conèixer les estratègies metodològiques per desenvolupar nocions espacials, temporals i del desenvolupament del pensament.
- Guiar-se pel principi de globalització a l'hora de programar les activitats i tasques educatives de 0 a 6 anys.

- Ser capaç d'utilitzar l'observació sistemàtica com a principal instrument d'avaluació global, formativa i contínua de les capacitats dels alumnes.
- Efectuar una detecció primerenca i el diagnòstic de trastorns del desenvolupament.
- Realitzar una intervenció psicomotriu amb l'alumnat que presenti discapacitats sensorials i motores que ho necessitin.
- Realitzar una intervenció psicomotriu amb alumnat o amb grups en situacions de conflicte relacional.

Competències específiques del terapeuta psicomotriu:

- Saber analitzar les demandes i les necessitats de persones, grups o organitzacions en diferents contextos.
- Saber establir les prioritats, les metes i els objectius de la intervenció.
- Proposar criteris, estratègies i els instruments per a la valoració del compliment dels objectius establerts.
- Formular i contrastar hipòtesis sobre les demandes i les necessitats dels destinataris.
- Valorar, contrastar i prendre decisions sobre l'elecció dels mètodes i dels instruments de mesures adequats en cada situació o context d'avaluació.
- Ser capaç de detectar els principals trastorns associats a les diverses etapes del desenvolupament.
- Identificar les variables (individuals, ambientals, etc.) que poden influir en una intervenció i detectar els signes de resistència al canvi.
- Ser capaç de dissenyar, planificar i desenvolupar intervencions o tractaments.
- Aplicar els mètodes o les estratègies recollides en el pla d'intervenció.
- Respondre i actuar de manera adequada i professional, tenint en compte el codi ètic i deontològic de la professió, en tots i cadascun dels processos d'intervenció.
- Desenvolupar un pla per avaluar la intervenció d'acord amb els objectius establerts.
- Seleccionar i aplicar els instruments adequats per avaluar el pla d'intervenció.
- Analitzar els resultats, valorar els progressos d'una intervenció psicomotriu i, si cal, tornar a definir els objectius.
- Redactar informes sobre els resultats de l'avaluació, la intervenció o el servei demandat.

4. PROCEDIMENT PER OBTENIR L'ACREDITACIÓ

Podran obtenir la capacitació en Psicomotricitat els col·legiats i col·legiades que estiguin interessats i que reuneixen els requisits establerts en el present document.

4.1. CRITERIS D'ACREDITACIÓ

S'hauran d'aportar evidències dels següents criteris generals i específics per a la obtenció del diploma acreditatiu de capacitació del COPC

Podran obtenir el diploma acreditatiu de capacitació en Psicomotricitat els col·legiats/ades que estiguin interessats i que reuneixen **els següents requisits**:

1. Tenir la llicenciatura o Grau de Psicologia, o un altre títol homologat o declarat equivalent.
2. Estar col·legiat/ada al COPC i estar al corrent del pagament de les quotes col·legials.
3. Ser membre de la Secció de Psicologia de l'Educació del COPC.
4. Acreditar haver fet un programa formatiu específic i professionalitzador de tercer grau en l'àmbit de la Psicomotricitat amb un **mínim de 250 hores** a entitats universitàries o de programes formatius reconeguts per la Federació d'Associacions de psicomotricistes de l'Estat Espanyol.

O

Acreditar haver fet un mínim de **250 hores de formació en programes específics** en l'àmbit de la Psicomotricitat impartits pel COPC, per universitats nacionals o internacionals, o programes específics de Psicomotricitat amb el segell de "Formació considerada d'interès per a la professió" segons el COPC.

5. Acreditar un mínim de **2 anys d'experiència professional**, en l'àmbit de la Psicomotricitat educativa i/o terapèutica.

5.1. Treballadors per compte pròpia:

- Certificat d'hisenda de la declaració censal, Certificat d'Autònoms, ...
- Declaració jurada (model 1)

5.2. Treballadors per compte d'altri:

- Certificat de la relació contractual amb la descripció de Treball (tasques, hores i període), contracte de treball, vida laboral,

5. TAXES I FORMA DE PAGAMENT

L'import del procés de l'acreditació està establert en **121 euros**, el qual es farà efectiu mitjançant la passarel·la del pagament del COPC.

És imprescindible que, en el moment de lliurar la documentació, es realitzi el pagament. El no pagament de les taxes comporta no acceptar la sol·licitud.

6. PRESENTACIÓ DE SOL·LICITUDS

Es crearà una comissió d'experts / es, formada per professionals reconeguts/es, per tal d'estudiar els expedients presentats. Les persones que l'integraran seran nomenades per la Junta de Govern del COPC a proposta de la Secció, i estarà constituïda **per 3 experts/tes de reconegut prestigi: un Responsable i dos Avaluadors/es.**

A banda, un membre de Junta de Govern haurà de vetllar per el seu bon funcionament i estar al corrent de qualsevol tipus d'incidència, en qualitat de supervisor, no d'avaluador.

La comissió es reservarà el dret de demanar informació addicional, com ara informes o certificats, o de concertar entrevistes amb la persona interessada.

Els/les sol·licitants que no hagin complert els requisits, rebran una notificació amb la indicació de les causes d'exclusió. Les persones interessades podran presentar una reclamació en el termini de trenta dies hàbils a comptar de l'endemà de la recepció de la notificació. Els/les aspirants que no esmenin o rectifiquin dins d'aquest termini el defecte o error que ha motivat la seva exclusió, quedaran exclosos.

7. TERMINI DE PRESENTACIÓ

Les sol·licituds podran ser presentades al llarg de tot l'any. No hi haurà dates tancades de presentació.

El departament de desenvolupament professional del COPC comunicarà la resolució presa a cada col·legiat/ada en el termini de **entre sis mesos i un any**, des de la presentació de la documentació i mitjançant correu electrònic.

8. CRITERIS DE RENOVACIÓ DE L'ACREDITACIÓ

La renovació es farà cada **8 anys**.

Experiència professional:

El / la sol·licitant ha d'aportar evidència del manteniment de l'exercici professional en psicomotricitat per un període no menor de 2 anys sobre el període dels últims vuit anys abans de la sol·licitud de renovació. Una evidència acceptable inclou, per exemple: contractes

d'ocupació acompanyats per una descripció de la feina, contractes de projectes, o declaracions d'ingressos per hisenda (en el cas de psicòlegs que treballin amb pràctica independent).

Desenvolupament professional continu

El / la psicòleg / a ha mantenir-se informat i vinculat sobre els desenvolupaments professionals en l'àmbit de la psicomotricitat sobre el període dels últims vuit anys. Per acreditar aquest desenvolupament considerem necessari s'aportin evidències de (en qualitat de docent o de participació en qualitat d'assistent) de **mínim 100 hores en:**

- Assistència i / o participació certificada en congressos professionals o científics, jornades professionals
- Cursos i / o tallers

Per a l'elaboració del present document s'ha tingut en compte els estatuts del COPC, la normativa específica de la secció de Psicologia de l'Educació, els estatuts del *Consejo General de la Psicología de España* i el Reglament de Règim Interior de la Divisió de Psicologia de l'Educació del Consell, així com la normativa establerta per la FAPEE i el Fòrum Europeu de Psicomotricitat.

MODEL DE CURRÍCULUM

1. DADES PERSONALS

2. DADES PROFESSIONALS

3. DADES ACADÈMIQUES

- Formació universitària: títols i graus acadèmics obtinguts, centres i dates. Cal indicar les hores de la titulació de postgrau.
- Formació específica relacionada amb l'àmbit de psicologia de l'educació.

4. EXPERIÈNCIA PROFESSIONAL

- Llocs de treball i tipus de centres.
- Tipus de contracte amb dates d'inici i finalització i/o alta de l'IAE.
- Activitats fetes dins dels diferents àmbits de la psicologia de l'educació, amb detall de la tipologia de clients.
- Altres activitats relacionades amb l'assessorament, informes i altres àrees relacionades de l'activitat.

5. EXPERIÈNCIA DOCENT (en el seu cas)

- Experiència docent universitària: disciplines impartides, àrea de coneixement i departament a què pertany. Tipus de contracte (cal especificar les dates d'inici i acabament).
- Experiència docent no universitària. S'ha d'especificar el nombre d'hores i els centres on s'ha adquirit aquesta experiència docent.

6. MÈRITS D'INVESTIGACIÓ (en el seu cas)

- Publicacions:
    - Llibres.
    - Capítols de llibres.
    - Articles.
    - Participació en congressos (conferències, ponències, comunicacions i pòsters).
  - Projectes d'investigació.
  - Altres mèrits d'investigació.
7. FORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA (en el seu cas)
- Altres formacions
8. ALTRES MÈRITS

MODEL DE DECLARACIÓ JURADA

Na/En ..... amb DNI núm.

....., i núm. col·legiada/t .....

Declaro sota la meva responsabilitat que he exercit com a professional de Psicologia amb les activitats que detallo a continuació i que les dades que consten en la documentació que acompanya a la sol·licitud per què s'expedeixi el corresponent certificat són certes:

(Fer una descripció de les tasques com a psicòleg psicomotricista)

(Població) a .....

Signatura